

Světlo č. 1/96

Z obsahu:

Mariina přítomnost na II. vatikánském koncilu
Jan Pavel II. při generální audienci 13.12.1995

Mírovou budoucnost dětem
Poselství papeže Jana Pavla II. k 1. lednu 1996

Bůh ještě nad lidstvem nezlomil hůl
„Milý Bože! Když jsi stvořil zem a lidi, a všechna zvířata, květiny a hvězdy, byl jsi moc unavený? Mám ještě hodně otázek. Odpovíš mi na ně?“
Jak vidí náš svět oči dětí?

Křest Páně
Svátek Křtu Páně nám odhaluje tajemství Vánoc - Bůh přichází k lidem ve svém „milovaném Synu“ jako Vykupitel

Na prahu čtvrtého ročníku Světla
Úvaha redakce

Filipovské jubileum
Filipov spojuje s Lurdami fenomén zázračných uzdravení, s Fatimou datum 13.

Jsi tam, kde tě Bůh volá:
„Naslouchám Bohu, abych našel správnou cestu...“

Obyčejná matka
Bílá kronika

Mariina přítomnost na II. vatikánském koncilu

(Jan Pavel II. při generální audienci 13.12.1995)

1. Dnes bych chtěl zaměřit svou úvahu na zvláštní přítomnost Matky církve v církevní události, která je jistě nejdůležitější v našem století: II. vatikánský ekumenický koncil, započatý Janem XXIII. ráno 11. října 1962, a uzavřený Pavlem VI. 8. prosince 1965.

Koncilní shromáždění totiž charakterizuje zvláštní mariánský ráz (intonace) již od jeho vyhlášení. Již v apoštolském listě „Celebrandi Concilii Eccumenici“ můj ctihodný předchůdce, Boží služebník Jan XXIII., doporučoval uchýlovat se k mocné přímluvě Marie „Matky milosti a nebeské ochránkyně koncilu“ (11.4.1961, AAS 53/1961/242).

Potom v roce 1962, na svátek Očišťování P. Marie (Uvedení Páně do chrámu), papež Jan stanovil zahájení koncilu na 11. října. Vysvětlil, že zvolil to datum na památku velkého Efezského koncilu, který právě v ten den (o tomto datu) prohlásil Marii „Theodokos“ Matkou Boží (Motu proprio Concilium AAS 54/1962/795). Také otcové koncilu se výslovně obraceli k Marii, když ve svém poselství světu na zahájení koncilních zasedání říkají: „My, nástupci apoštolů, všichni spojeni v modlitbě s Marií, Ježíšovou Matkou, tvoříme jediný apoštolský sbor“ (Acta Synodalia, II, 254) „spojující se tak ve společenství s Marií a prvotní církví, která očekávala seslání Ducha svatého“ (se. Sk 1,14).

2. Při druhém zasedání koncilu byli navrženo, aby se pojednání o blahoslavené P. Marii zařadilo do konstituce o církvi. Tato iniciativa, i když byla doporučena teologickou komisí, vyvolala různé názory.

Někteří měli zato, že nedostatečně ozřejmuje zcela zvláštní poslání Ježíšovy Matky v církvi, a zastávali názor, že jen oddělený dokument by mohl vyjádřit důstojnost, svrchované postavení, mimořádnou svatost a zvláštní Mariinu úlohu v díle, které vykonal Syn. Protože byli toho názoru, že Maria je jistým způsobem nad církví, vyjadřovali obavu, že by rozhodnutí zařadit mariánské učení do pojednání o církvi dostatečně nevyzdvihlo Mariiny výsady a omezilo její

funkci na úroveň ostatních členů církve (Acta Synodalia, II, III, 338-342).

Jiní se naopak vyjadřovali ve prospěch návrhu teologické komise usilující o to, aby se do jediného dokumentu o církvi zařadil doktrinální výklad o Marii a o církvi. Podle názoru těch druhých nemohly být takové skutečnosti odděleny na koncilu, který si vytyčil znovu objevit totožnost a poslání Božího lidu, měl tedy ukázat jeho úzké spojení s Tou, která je typem a příkladem církve v panenství a v mateřství. Blahoslavená Panna totiž jako vynikající člen církevního společenství zaujímá zvláštní místo v učení církve. Kromě toho zdůrazněním souvislosti mezi Marií a církvi se stávala křesťanům pochopitelnější reforma mariánského učení, navržená koncilem (Acta Synodalia, II, III, 343-345).

Koncilní otcové naplnění stejnou láskou k P. Marii tak usilovali vyzdvihnout rozmanité aspekty její postavy tím, že vyjadřovali různé doktrinální postoje. Jedni nazírali Marii hlavně v jejím vztahu ke Kristu, jiní se na ni dívali spíše jako na člena církve.

3. Po doktrinální konfrontaci, která byla důkladná a přitom pozorná k důstojnosti Matky Boží a její zvláštní přítomnosti v životě církve, se rozhodlo zařadit mariánské pojednání do koncilního dokumentu o církvi (sr. AS, II, III, 627).

Nové schéma o blahoslavené Panně, vypracované tak, aby bylo zařazeno do dogmatické konstituce o církvi, ukazuje skutečný doktrinální pokrok. Důraz kladený na Mariinu víru a systematičtější starost o to, aby se mariánské učení opíralo o Písmo, tvoří význačné užitečné prvky a obohacení zbožnosti a úcty křesťanského lidu o požehnané Matce Boží.

Kromě toho postupem času se ukázala neopodstatněná nebezpečí redukcionismu, kterého se obávali někteří otcové: Mariino poslání a její výsady byly důkladně potvrzeny; její spolupráce na Božím plánu spásy byla vyzdvížena; soulad této spolupráce s jediným prostřednictvím Krista se ukázala ještě zřejměji.

A nadto po prvé koncilní magisterium předkládalo církvi doktrinální výklad o úloze P. Marie v Kristově výkupném díle a v životě církve. Je tedy nutno mít za to, že se požadavek koncilních otců ukázal velmi plodný pro následující doktrinální práci, že to byl opravdu prozřetelnostní rozhodnutí.

4. V průběhu koncilních zasedání se vynořilo přání mnoha otců ještě víc obohatit mariánské učení dalšími tvrzeními o Mariině úloze v díle spásy. Zvláštní kontext, o němž probíhala mariánská debata II. vatikánského koncilu, nedovolil tato přání splnit, přestože byla pádná a rozšířená, avšak komplex vypracovaný o Marii zůstává mocný a vyvážený, i samotná témata, ne zcela definovaná, dostala významný prostor v celkovém kontextu.

Tak rozpaky některých otců před titulem Prostřednice nezabránil koncilu jedenkrát užít tento titul a jinými výrazy potvrdit Mariinu prostředkující funkci odvozenou od souhlasu s andělským oznámením o mateřství v řádu milosti (sr. LG 62). Kromě toho koncil potvrzuje, že Maria spolupracuje „zcela zvláštním způsobem“ na díle obnovy nadpřirozeného života duší (LG 61). Nakonec, i když se nepoužije titul „Matka Církve“, text „Lumen gentium“ jasně podtrhuje úctu církve k Marii jako nejmilejší Matce.

Z celého výkladu 8. kapitoly dogmatické konstituce o církvi jasně vyplývá, že terminologická opatrnost nepřekážela výkladu velmi bohatého a kladného zásadního učení výrazu víry a lásky k Té, kterou církev uznává za Matku a vzor svého života. Z druhé strany různá hlediska otců, jež se vynořila v koncilní debatě, se ukázala prozřetelnostní, protože se harmonicky spojila v jedinou kompozici a poskytla víře a zbožnosti křesťanského lidu mnohem úplnější a vyrovnanější obraz úchvatné totožnosti Matky Páně a její vynikající úlohy v díle spásy.

(Radio Vaticana)

Svátek Křtu Páně

1. čtení Iz 42,2-4,4-7)

Toto praví Hospodin:

„Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil.

Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo.

Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici.

Nalomenou třtinu nedolomí, doutnajícím knot neuhasí, věrné bude ohlašovat právo.

Nezeslábně, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo.

Na jeho nauku čekají daleké kraje.

Já, Hospodin, jsem tě povolal s láskou, vzal jsem tě za ruku, chránil jsem tě a ustanovil tě prostředníkem smlouvy lidu a světlem národů, abys otevřel oči slepým, abys vyvedl vězně ze

žaláře a z věznic ty, kteří bydlí ve tmách.“

2. čtení Sk 10,34-38

Petr se ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné.

Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat radostnou zvěst, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi. Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.“

Evangelium Mt 3,13-17

Ježíš přišel z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on se bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?“

Ježíš mu však na to řekl: „Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom zcela splnili Boží vůli.“ I vyhověl mu.

Jakmile byl Ježíš pokřtěn, vystoupil hned z vody. A hle - otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snaží a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení.“

Myšlenka na neděli

Slovo na neděli

Svátek Křtu Pána - cyklus A

Milovaný Syn

Zamyšlení nad úryvky Iz 42,1-4,6-7; Mt 3,13-17

Je třeba, abychom naplnili všechnu spravedlnost

Evangelista Matouš tě dnes opět zve k Jordánu, kde v neobydlené krajině žije a káže Jan Křtitel. Budeš zde svědkem toho, jak se Ježíš připravuje na své veřejné působení. Ale nejdříve si pozorně přečti, co o něm napsal již před 700 lety prorok Izaiáš.

Z prorokových slov můžeš poznat odvčký plán Boha Otce a vznešený úkol, který svěřil s láskou svému Synu: bude prostředníkem smlouvy, světlem národů. Na jeho nauku čekají daleké kraje. Ačkoliv bude tak tichý a nanejvýš mírumilovný, neustane ve své trpělivé práci, dokud nezaloží své království. Není to ten, na kterého čekáš i ty? Poděkuj Otcí z celého srdce za tento největší možný dar, ta velkou naději, za to, že ti posílá svého Vyvoleného, aby ti otevřel oči a vyvedl tě ze žaláře a z temnot. Nemáš jiného vůdce a dobrodince.

Ježíš právě přichází k Jordánu. Musel ujít desítky kilometrů, aby se dostavil na toto místo pokání a očisty. Zařadil se pokorně mezi hříšníky, kteří přišli, aby se tu vyznali ze svých vin a byli křtem očištění. Je poslušný nejen svého Otce, ale podvoluje se dobrovolně samovolnému pořádku, který tu panuje. Každý, kdo jej tu potkává, vidí v něm jednoho z nesčetných hříšníků. A on se nijak nebrání, neospravedlňuje ani nehledá zvláštní přístup nebo výjimku. Vzpomeň si na tuto scénu, kdykoliv se v tobě probudí obava, aby tě druzí nepokládali za horšího, než jsi ve svých očích, vzpomeň si na to vždy, kdy budeš mít nutkání omlouvat se, vysvětlovat, ohrazovat, svalovat vinu na okolnosti i na druhé lidi. Pros Ježíše, aby tě naučil dbát jediné o tu pověst, jakou máš v očích Nejvyššího.

Ježíš tu stojí přece jako hříšník především před svým vševědoucím a nejspravedlivějším Otcem. Nejde tu o pózu nebo gesto. Vzal na sebe všechnu lidskou vinu do všech důsledků. Ponese toto narůstající břímě až na Kalvárii. Stojí tu jako hříšník i tvým jménem. Chápeš to?

Postav se spolu s Ježíšem tam, kam patříš. Zařad' se mezi kajícíky a nesnaž se hledat únik v tom, že se budeš vymlouvat a porovnávat s těmi ostatními, vybírat si výhodnější místo. Uvažuj raději, co můžeš nabídnout nebeskému Otcí na smír za svá provinění, a pomysli při tom i na všechny své nepřiznané viny, na všechno zlo, které jsi za sebou zanechal, protože tvá zaslepenost a sebeláska ti ani nedovolily, aby sis to připustil a uvědomil. Ježíš již nyní jako smírnou obět' nabízí sám sebe. Budeš mít odvahu připojit se k němu? I když pocít' uješ náhle nerozhodnost či strach, neodcházej. Možná, že najdeš sílu v tom, čeho budeš ještě svědkem.

Přišla řada na Ježíše. Stojí tu v Jordánu tváří v tvář svému Předchůdci. Když se poprvé setkali před svým narozením, Jan se pohnul radostí v matčině lůně. Nyní jím pohnula nejhlubší úcta a pokora. Tento světec Boží se cítí nehoden prokázat Ježíši službu, ke které byl povolán. Nazírá v nezkreslené perspektivě, jaká je propast mezi člověkem a Bohem, i když se stal člověkem. Nauč

se od Jana uchovat si pokornou úctu k Boží vznešenosti, i když se ti Bůh tak obdivuhodně přibližuje. Čím zřetelnější bude pro tebe nekonečná svatost Nejvyššího a vedle ní tvá propastná nicota, tím lépe oceníš jeho pokornou cestu lásky, která jej přivádí až do nitra tvé duše. Ježíš však musí podstoupit svůj křest, aby se naplnila všechna spravedlnost. Tento vnější obřad bude zjevným znamením, že Ježíš přijal posláni Beránka, který snímá hříchy světa (J 1,29). Kající úkon Kristův posvětit pramen vody a otevře stavidla Božího slitování pro všechny, kteří budou z něho čerpat odpuštění. Taková je tedy Boží spravedlnost, že se ti vrací důstojnost svým vlastním ponížením. Hleď, s jakým zalíbením přijímá Otec obět' svého Syna. Naplňuje jej silou svého Ducha, aby svou obět' mohl přivést k naplnění. Myslíš, že tobě nedá sílu, když mu nabídneš sám sebe? Poklekni s vděčností a úctou k Ježíšovým nohám a řekni mu všechno, co ti diktuje tvé srdce. Bratr Amadeus

Dejme dětem pokojnou budoucnost

Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě světového dne míru 1. ledna 1996

Dejme dětem pokojnou budoucnost!

1. Na závěr roku 1994, Mezinárodního roku rodiny, jsem adresoval dětem celého světa list, v němž jsem je žádal, aby se modlily za to, aby se lidstvo stále více stávalo Boží rodinou, schopnou žít ve svornosti a míru. Vedle toho jsem projevil živé obavy o děti, které jsou obětmi válečných konfliktů a jiných forem násilí, a tak jsem se obracel pozornost světového veřejného mínění na tyto závažné situace.

Na počátku nového roku se mé myšlenky znovu vracejí k dětem a na jejich oprávněné očekávání lásky a pokoje. Pociťuji jako povinnost připomenout zejména ty děti, které jsou poznamenány utrpením a které často dospívají, aniž by kdy zažily, co znamená pokoj. Pohled maličkových by vždy měl být radostný a plný důvěry, avšak někdy je plný smutku a strachu: už viděli a trpěli příliš za těch několik málo let svého života!

Dejme dětem pokojnou budoucnost! Tuto výzvu s důvěrou předkládám mužům a ženám dobré vůle a vybízím každého, aby pomáhal dětem vyrůstat v ovzduší opravdového pokoje. Je to jejich právo a naše povinnost.

Děti, oběti válek

2. Myslím na početné zástupy dětí, s nimiž jsem měl příležitost se za léta svého pontifikátu setkat zejména při apoštolských cestách po všech kontinentech, na děti spokojené a radostné. Myslím na ně na počátku nového roku a přeji všem dětem světa, aby rok 1996 zahájily radostně a aby za pomoci dospělých, vědomých si své zodpovědnosti, mohly trávit pokojné dětství.

Přál bych si, aby harmonický vztah mezi dospělými a dětmi všude vytvářel ovzduší pokoje a pravého blahobytu. Bohužel je na světě nemálo dětí, které jsou nevinými obětmi válek. Za poslední léta jich byly zraněny a zabity miliony: opravdový masakr.

Mimořádná ochrana, kterou dětem poskytují mezinárodní normy¹⁾, je široce opomíjena a regionální a národnostní konflikty, které narůstají ohromnou měrou, zmarňují ochranu předpokládanou humanitárními normami. Děti se dokonce stávají cílem ostřelovačů, jejich školy jsou vědomě ničeny a nemocnice, v nichž se léčí, jsou bombardovány. Jak bychom mohli nepozdvihnout hlas k jednomyslnému odsouzení tak příšerných zvráceností? Úmyslné zabití dítěte je jednou z nejvíce znepokojujících známek ztráty veškeré úcty k lidskému životu.²⁾ Spolu se zabitými dětmi pamatují i na ty, které byly zmrzačeny v průběhu konfliktů nebo jejich následkem. A konečně chci vzpomenout také na děti systematicky pronásledované, znásilňované a zabíjené v takzvaných „etnických čistkách“.

Děti se zbraní v ruce

3. Děti netrpí jen násilím, které válka přináší. Nemálo z nich je přinuceno stát se protagonisty tohoto násilí. V některých zemích světa došlo i k tomu, že i velice mladí chlapci a dívky jsou nuceni vykonávat vojenskou službu v útvech nasazených v boji. Zlákané příslibem jídla a školního vzdělání jsou děti uzavírány do izolovaných táborů, kde trpí hladem a špatným zacházením a kde jsou naváděny k tomu, aby zabíjely lidi dokonce ze své vlastní vesnice. Často jsou posílány jako průzkumníci, aby vyčistily minová pole. Pro toho, kdo je takto využívá, nemají jejich životy zjevně velkou cenu!

Budoucnost těchto dětí ve zbraní je často poznamenána. Po letech vojenské služby jsou některé jednoduše demobilizovány a poslány domů a většinou se jim nedaří opětovně se včlenit do

občanského života. Jiné ve studu, že přežily své přátele, končí jako zločinci nebo narkomani. Kdo ví, jaké děsivé vidiny trápí jejich duše! Zbaví se vůbec jejich mysl tolika vzpomínek na násilí a smrt?

Upřímnou vděčnost zasluhují humanitární a náboženské organizace, které se snaží zmírnit tak nelidské utrpení. Vděčnost patří také lidem dobré vůle a rodinám, které se láskyplně ujímají osiřelých dětí a obětavě se jim věnují, aby vyléčili jejich traumata a aby jim pomohli se znovu začlenit do společenství, z něhož pocházejí.

Jsme povoláni budovat pokoj

4. Vzpomínka na miliony zabitých dětí, na smutné oči tolika jejich vrstevníků, kteří krutě trpí, nás vedou k tomu, abychom zkusili všechny možné cesty vedoucí k ochraně nebo ke znovunastolení míru, k ukončení konfliktů a válek.

Před IV. světovou konferencí o ženách, která se konala letos v září v Pekingu, jsem vyzval katolické charitativní a výchovné instituce, aby uvedly v soulad svůj postup, jehož prioritou je otázka dívek a mladých žen, zejména těch nejhudších.³⁾ Nyní chci tuto výzvu obnovit a rozšířit zejména na ty katolické instituce a organizace, které se věnují mladistvým: pomáhejte děvčatům, která prožila utrpení způsobená válkou nebo násilím; učte chlapce, aby uznávali a respektovali důstojnost ženy; pomáhejte dětem znovuoobjevovat něhu lásky Boha, který se stal člověkem a který skrze svou smrt zanechal světu dar svého pokoje (srv. Jan 14,27).

Nikdy mě neunaví opakovat, že od nejvyšších mezinárodních organizací až po místní sdružení, od hlav států až po běžného občana, jsme všichni, jak v každodenním životě, tak při velkých životních příležitostech, povoláni k tomu, abychom přinášeli svůj příspěvek k budování pokoje a odmítali jakoukoli podporu válce.

Děti, oběti různých forem násilí

5. Milióny dětí trpí jinými formami násilí, které nacházíme jak ve společnostech postižených bídou, tak ve společnostech rozvinutých. Toto násilí je často méně zjevné, ale proto ještě není méně hrozné.

Mezinárodní konference pro sociální rozvoj, která se letos konala v Kodani, zdůraznila souvislost mezi chudobou a násilím⁴, a při této příležitosti se státy zavázaly rozhodněji bojovat proti bolestivé ráně bídy prostřednictvím iniciativ na národní úrovni, a to počínaje rokem 1996⁶⁾ Tyto linie vzešly také z předcházející Světové konference OSN věnované dětem (New York, 1990). Ve skutečnosti je bída původcem opravdu nelidských životních a pracovních podmínek. V některých zemích jsou děti nuceny pracovat již v útlém věku, trpí špatným zacházením, jsou surově trestány a dostávají jen směšnou odměnu: jelikož nemají příležitost se uplatnit, je snazší je vydírat a využívat.

Jindy jsou děti předmětem obchodu⁷⁾ pro provozování žebráctví nebo - a to je ještě horší - prostituce, také v souvislosti s takzvanou „sexuální turistikou“, nanejvýš odsouzeného jevu, který ponižuje jak ty, kdo jej vykonávají, tak ty, kdo jej různými způsoby podporují. A jsou i tací, kteří s lehkým srdcem najímají děti na kriminální činnosti, zejména na distribuci drog, přičemž mimo jiné vzniká riziko, že je děti samy začnou užívat.

Nemálo dětí má nakonec za své jediné prostředí ulici: utekly z domova nebo byly opuštěny rodinou, anebo prostě nikdy rodinné prostředí nepoznaly a žijí ve stavu nouze a naprosté opuštěnosti, přičemž je mnozí považují za odpad, kterého je třeba se zbavit.

Děti je třeba vychovávat k pokoji

6. Násilí na dětech bohužel nechybí ani v rodinách, které žijí v blahobytu a v pohodlí. Naštěstí se jedná o nepříliš časté případy, ale v žádném případě je nesmíme přecházet. Občas se stává, že děti ve vlastním domově a z rukou osob, v němž by měly mít plnou důvěru, trpí zneužíváním a násilím, které mají ničivé následky pro jejich vývoj.

Mnoho dětí musí snášet traumata vzniklá z napětí mezi rodiči nebo dokonce z rozpadu své rodiny. Péče o jejich dobro nestačí zabránit řešením, která jsou často diktována sobectvím a pokrytectvím dospělých. Za zdáním normality a spokojenosti, které je ještě zvýrazněno hojností materiálních dober, jsou děti někdy nuceny vyrůstat ve smutné osamělosti, bez správného a láskyplného vedení a bez odpovídající morální formace. Jsou ponechány samy sobě a běžně nacházejí svůj opěrný bod v televizi, jejíž programy často předkládají vzory nereálného nebo nemorálního života. Děti ovšem dosud nemají tak vyvinutou rozlišovací schopnost, aby vůči nim dokázaly zaujmout správný postoj.

Jak bychom se pak mohli divit, že násilí v tak různých a záluďných formách nakonec proniká i do jejich mladého srdce a mění jejich přirozené nadšení ve znechucení nebo v cynismus, spontánní

dobrotu ve lhostejnost a v sobectví? Dětství tím, že sleduje pochybné ideály, ocitá se v nebezpečí, že se setká se zahořklostí a pokořováním, s nepřátelstvím a nenávistí a že vstřebá nespokojenost a prázdnotu, jimiž je prosyceno jejich okolí. Je až příliš dobře známo, že zkušenosti z dětství mají hluboké a někdy nenapravitelné následky pro celý život. Těžko můžeme doufat, že děti jednoho dne dokáží vybudovat lepší svět, když chybělo cílevědomé úsilí vychovávat je k pokoji. Děti se „pokoji potřebují naučit“: je to jejich právo, které nelze opomíjet.
Dokončení příště.

Pozn.:

- 1) Srv. Konvence Spojených národů z 20. listopadu 1989 o právech dětí, zejména čl. 38: Ženevská konvence z 12. srpna 1949 o ochraně civilistů v době války, čl. 24: Protokoly č. I a II z 12. prosince 1977b atd.
- 2) Srv. Jan Pavel II., encyklika *Evangelium vitae* (25. března 1995), 3: AAS 87 (1995), s. 404.
- 3) Srv. Poselství delegaci Svatého stolce na IV. světové konferenci o ženách (29. srpna 1995); *L'Osservatore Romano*, 30. srpna 1995, s. 1.
- 5) Srv. Kodaňská deklarace, 16.
- 6) Srv. Akční program, II. kapitola.
- 7) Srv. Akční program, 39(e).

Bůh ještě nad lidstvem nezlomil hůl...

Novináři se zeptali jednoho kněze, zda má nějakého koníčka. Kněz by se neměl stále zabývat jen duchovními věcmi, ale měl by mít nějaký jiný zájem, hudbu, kutilství, sport, cestování... Kněz jim odpověděl: „Nic z toho není moje hobby. Ale mám něco, čím se obzvláště zabývám, a to jsou děti.

Sbíráím dětské kresby, dětské dopisy, básničky a dětské modlitbičky. Od dětí se mohou dospělí nemírně mnoho naučit. Co všechno se dá nalézt v dítěti z toho, co my dospělí jsme již dávno ztratili! Proto se snažím znovu a znovu vposlouchat se do dětské duše.“

Nebylo to samoučelné, když Pán Ježíš postavil doprostřed svých učedníků dítě a řekl: Neobráte-li se a nebudete jako maličci, nemůžete vejít do nebeského království.

Děti dokážou být vtípné a svérázné, důstojné a umí se trefně vyjadřovat. Jsou srdečně bezprostřední a zábavné. Děti mají pouze jednu tvář: nedokážou se přetvařovat. Některý zážitek s dětmi člověk prožívá ještě dlouhý čas jako opravdový dárek. Zeptal jsem se jednoho dítěte, které mi opakovaně udělalo radost: „Jsi velmi milá. Mohu ti něco darovat?“ Odpověděla: „Mně nemusíte dávat žádné dárky. Mně stačí, že mohu být s vámi.“

Děti mají neomezenou důvěru, pokud se nedočkají velkého zklamání. Jsou připravené podstoupit riziko. Jsou otevřené k druhým, spoléhají na druhé a věří v jejich důvěřivost. Nepožadují žádné záruky.

Hrávali jsme si jako děti takovou hru: „Zavři oči a spadni!“ Někdo se musel postavit do středu kruhu, zavřít oči a prostě padat. Děti měly odvahu padat, protože si byly jisty, že některý kamarád je zachytí.

Malé děti jsou čestné, naivní a nekomplikované. Sednou si a píší milému Pánu Bohu a doufají, že z toho má radost. Existuje celá krásná kniha takových dopisů:

„Milý Pane Bože. Byla jsem včera v kostele. Muset ti říct, že bydlíš velice pěkně. Anička.“

Anebo.

Milý Bože! Když jsi tvořil zem a lidi a všechna zvířata, květiny a hvězdy, byl jsi moc unavený? Mám ještě hodně jiných otázek. Odpovíš mi na ně?

S milým pozdravem

Bedřich

Děti mluví s Bohem velice bezprostředně a lidsky. Někteří dorůstající si tento způsob uchovávají, jak ukazuje tento příklad: „Když udělám něco špatně, musím se omluvit. A kdo se omluví mně? „Až budeš dospělý...“ Ale já vím, že to bude trvat ještě dlouho. Můj Otče na nebi, já vím, že pro tebe jsou všichni stejně důležití, malí i velcí. Ty neděláš rozdíl mezi malým a velkým, protože pro každého máš nějaký úkol. A tak tě prosím, nedovol, aby malí ztratili odvahu a dospělí si moc troufali. A až budu jednou velký, ať nezapomenu, že jsem byl kdysi malý...“

Co všechno nevězí v malém dítěti! Je to obdivuhodné, co všechno v nich Bůh působí. „Každé dítě s sebou přináší poselství, že Bůh ještě nad lidstvem nezlomil hůl,“ řekl jednou Rabindranath Thákur, významný indický básník a filozof.

A co my dospělí? Když se spolu baví dospělí, často jim jde jen o čísla. Chtějí-li někoho poznat, ptají se, kolik má, kolik vydělává, kolik má titulů, kolik známostí. Když se jedná o dům, pak říkají: jeden a půl miliónu, a už vědí, o jaký dům se jedná. Když si děti vyprávějí o svých přátelích, ptají se: „Sbírá motýly? Umí pískat na prsty? Můžeme si s ním hrát?“ Když je řeč o domu, ptají se, jakou má barvu, jaké má v okně květiny, jestli tam také sedávají na střeše hrdličky.

Kde se objeví děti, všechno dostane svěží, přirozenou tvář a barvu, teplo, život. Velcí lidé tomu nerozumí. Mluví o výdělcích, starají se o peníze. „My děti musíme mít s dospělými hodně trpělivosti...“

Měli bychom o tom často přemýšlet. Neboť jenom tehdy, budeme-li jako děti - otevření, spontánní, schopní nadšení, hodní důvěry, srdeční, přirození... získáme Boží království, říká Ježíš. Stát se dětmi je náš každodenní úkol. Reinhold Schneider jednou řekl, že to, co se mu zdá na křesťanství nejobtížnější, je stát se dětmi. Je to milost, o kterou se musíme modlit den co den. Reinhard Abeln In: Wo nehmen wir Volbieder her?

Překlad -lš-

Křest Páně

Církev a její posvátná liturgie je velmi dobrou učitelkou. Ve vánočním okruhu nás vede stále hlouběji do tajemství vtělení. Po vánoční idyle, ve které se náš pohled obrací ke skutečnému lidství Dítěte v jeslích, ukazuje nám církev o svátku Tří králů na jeho božství. O svátku Křtu Páně nás církev přivádí k ještě hlubšímu pochopení tajemství Vánoc.

Náš Pán Ježíš Kristus se zařadil do zástupu těch, kteří přijímají z Janových rukou křest pokání. Lidé, kteří přistupují ke křtu, vyznávají své viny. Vykupitel se k nim připojil. S jakými myšlenkami se díval na ty, s nimiž čekal v řadě? Všichni byli hříšníci. Ale někteří přišli také jen tak ze zvědavosti, aby viděli Jana. Někteří přišli jenom proto, protože už nechťeli vystoupit z řady kajících. Na ně na všechny se dívalo Ježíšovo Srdce. Je to pohled lásky a slitování, vždyť Ježíš přišel právě proto, aby je lidem přinesl. Ale je to také první otevřené setkání Pána s vinou. Ježíš vidí hnus a odpornost hříchu, vidí zřetelně, co znamená odmítání Boha. Ale neváhá, nýbrž zařazuje se do zástupu hříšníků. A právě v tom je hluboké tajemství Vánoc. Boží Syn se stává člověkem, a tím se zařazuje mezi hříšníky. Vstupuje do světa, který je těžce poznamenan hříchem.

A tak cesta vykoupení je od samého začátku cestou ponížení a odříkání. Vánoce nejsou žádnou prostou idylkou, je to od samého začátku rozhodující setkání nejsvětějšího Boha se světem hříchu: „Je to těžká a závažná pravda, kterou nám nesmí překrýt poetické kouzlo Dítěte v jeslích. Tajemství vtělení a tajemství zla patří k sobě. Ve světle, které přichází z nebe, se jeví noc viny o to černější a nevládnější.“⁽¹⁾

Čím zřetelněji vnímáme Boží vstup do světa hříchu, tím jasněji poznáváme nekonečnou Boží lásku, která se od svých záměrů nenechá ničím odradit. To ovšem nikterak neznamená, že by příchod Božího Syna na hříšný svět se v něčem dotýkal jeho svatosti: po křtu potvrzuje hlas z nebe: „Ty jsi můj milovaný syn, v tobě mám zalíbení.“ (Mk 1,11) Vykupitel vstupuje na tento svět jako Svatý, neboť jen tak může být svět spasen. Obojí spolu souvisí: svatost a božství Vykupitele, ale také vstup do řad lidí, do zástupu hříšníků. Aby nás mohl skutečně vykoupit, musel Spasitel přijmout celistvou lidskou přirozenost, aby ji mohl obdarovat vítězstvím nad lidskými hříchy. Vykoupit a posvětit mohl jen ten, kdo je skutečně svatým a živým Bohem. Tak píše Lev Veliký: „Kdyby totiž tento nový člověk nepřijal podobu našeho hříšného těla, kdyby ten, kdo je tak podstatně totožný se svým Otcem, nepřijal také podobu od své matky a kdyby ten, který byl prost veškeré viny, se nespojil podstatně s naší přirozeností, zůstalo by zajetí lidstva pod jhem d'ábla nedotčeno.“⁽²⁾

Příchod svatého Boha na tento svět zanechává v něm svoje stopy. církev chápe Ježíšův křest od počátku jako posvěcení oné vody, kterou se nám dostává svatosti křtu. Běda Ctihodný píše: „Pán se dává křtít nikoliv proto, že by sám potřeboval očištění, ale protože chtěl skrze sebe očistit pramen vody...“⁽³⁾

I z otevření nebes poznáváme, že Boží vstup na tento svět má přinést lidem vykoupení, neboť otevřená nebesa poukazují na to, že křest bude otvírat lidem přístup k nebi: „Proč se otevřelo nebe? Abys věděl, že se tak děje i při tvém křtu, jímž tě Bůh volá do nebeské vlasti a vede tě k tomu, abys neměl nic společného s pozemskými věcmi.“⁽⁴⁾

Svátek Křtu Páně nám odhaluje tajemství Vánoc v celé hloubce: Nejvyšší svatý Bůh přichází k hříšníkům a vstupuje do jejich světa. Ale toto jeho setkání nezůstává bez účinku: volá lidi na cestu svatosti. To platí pro každého z nás: vidíme sami sebe bez příkras jako hříšníky - i když

nám to není příjemné - a k těmto hříšníkům přichází Pán. Poděkujme mu za jeho nesmírnou lásku, která jej přivádí k nám. Otevřeme mu dokořán své srdce, aby k nám mohl vstoupit a posvětit nás. Tak dosáhnou i u nás Vánoce svého pravého cíle.

-vs-

- 1) Steinová, Edith: Das Weihnachtsgeheimnis. Menschenwerdung und Menschheit. Köln, 1950.
- 2) Lev Veliký: Nova et vetera
- 3) Beda Venerabilis: In Lucae Ev. expositiones lib. 1,3
- 4) Jan Zlatoústý: Homilie podle Matouše, 12,2

Tři králové

Tři králové tu klečí
před Dítětem
a koruny své na zem
odkládají.
Snad pro hvězdu,
co vedla je svým světlem?
Ne.
Děťátku svou úctu
vyznávají.
Je na matčině klíně.
Jeho záře
jak dětská radost
do duše jim sedá.
To Dítě nemá zájem
o mocnáře.
To Dítě děti
do svých služeb hledá.
Hanwerner Reiner
(Přeložil -ire-)

Před novým ročníkem

Náš týdeník vstupuje do nového, již čtvrtého ročníku. V ukončeném třetím ročníku jste dostali do rukou na 900 stran článků, úvah, zpráv a informací. Některé vás povzbudily, některé poučily, jiné přivedly k zamyšlení, ale byly i takové, které vás vzrušily a někdy i pobouřily.

Naše čtenářská obec je značně diferencovaná a netvoří ji jen věřící moravských diecézí. Jsou zde některé problémy, které čtenáři v Čechách a jmenovitě v Praze pociťují s daleko větší naléhavostí, než čtenáři na Moravském Slovácku nebo na Vysočině, a totéž platí naopak. Tak se občas stává, že za některé příspěvky jedni děkují a jiní je redakci vyčítají. Měli bychom si tedy vycházet vstříc s vědomím, že to, co nic neříká jednomu, může významně oslovit někoho jiného. Snažíme se nicméně, aby všechny vrstvy čtenářů našly v našem týdeníku svou četbu.

Některí čtenáři pociťují rozpaky nad články, které informují o nepříjemných jevech v životě církve. Neradi se o nich dovídají, a to tím více, čím více se jim zdá, že se jich takové jevy netýkají. Je to vždy otázka, do jaké míry se nás opravdu netýkají. Epidemie, která se objeví ve vzdálené zemi, se nás netýkala kdysi dávno, když jsme se s touto zemí nestýkali. Při dnešní výměně osob a zboží nemůžeme před ní zavírat oči.

I v životě církve se objevují epidemie. Mají dosti dlouhou inkubační dobu, ale když pak propuknou, působí mnoho škod. Je dobré znát příznaky, které nám signalizují jejich přítomnost. K tomu je ale potřebná i včasná informovanost všech potenciálních ohrožených.

Epidemii, která se v současnosti systematicky šíří v církvích západní Evropy, je vyvolávání atmosféry kritiky, odporu a neposlušnosti vůči učitelskému úřadu církve neboli magisteriu. Systematická kampaň pod heslem „Církev, to jsme my“, do které se zapojili různí, nezřídka suspendovaní teologové, laická grémia a samozvané iniciativy za nevšední podpory hromadných sdělovacích prostředků, má za svůj konečný cíl vrazit klín mezi biskupy a papeže a dosáhnout stavu, aby rozhodovala většina nebo lépe každý sám jak ve věcech víry, tak v oblasti mravů. I když tyto tendence nejsou ničím novým, nabyly v posledních měsících organizované podoby systematického nátlaku. Osnovatelé tohoto hnutí postupují s neobyčejnou rafinovaností, dovolávají se II. vatikánského koncilu a tváří se jako ti, kteří mají upřímný zájem na obnově církve. Jaká je to ve skutečnosti obnova, vyjadřuje nadmíru výmluvně karikatura z jednoho

propagačního letáku tohoto hnutí, kterou vám pro názornost přinášíme.

Nemějte nám tedy za zlé, když na toto nebezpečí upozorňujeme, a vyjadřuje zřetelně své kritické stanovisko, kdykoliv se začnou i u nás ozývat hlasy, které s šířením této atmosféry otevřeně sympatizují. Pokládáme to za svou povinnost, a to i za cenu toho, že narazíme na nepochopení, kritiku i odpor.

Mnohem raději však píšeme o opačné tváři církve.

Chtěli bychom Vás opětovně požádat o příspěvky do Bílé kroniky, která má přinášet konkrétní kladné a povzbuzující příklady vskutku křesťanského chování.

Děkujeme všem, kteří nám poslali své dopisy, připomínky i poděkování a přání, a omlouváme se, že není v našich silách na každý dopis osobně odpovědět. Žádný z dopisů však nekončí v koši a jsou pro nás důležitým signálem Vašich postojů, zájmů, starostí, potřeb a názorů. Naším hlavním cílem je a zůstává sloužit vám a podporovat váš intenzivní duchovní život. Prosíme vás, abyste nám v tom pomáhali také svými modlitbami a propagací týdeníku Světlo ve Vašem okolí.

Přejeme Vám v tomto roce zdraví, Boží požehnání i mnoho hezkých povzbuzujících chvil nad stránkami Světla.

Redakce týdeníku Světlo

XII. Srdce Ježíšovo a eucharistie

Pobožnost na základech eucharistického tajemství

Pobožnost k Ježíšovu Srdci je úzce spjatá s eucharistickým životem. Musíme hned připomenout, že většina zjevení sv. Markéty Alacoque se stala v kapliče před vystavenou Svátostí oltární anebo po přijímání svátice. Ježíš si vyžádal zvláštní svátek svého Srdce vlastně jako náhradu za urážky a lhostejnost vůči jeho skutečné přítomnosti v Nejsvětější svátosti. Konečně jeden z podstatných úkonů pobožnosti k Ježíšovu Srdci je sv. přijímání, a to v první řadě kvůli dostiučinění, což platí zvláště o sv. přijímání o prvních pátcích v měsíci.

A přece tento eucharistický ráz nelze připisovat jen účtě Ježíšova Srdce, která pochází z Paray le Monial. I pobožnost O. de Foucaulda má tentýž charakter. Kdykoliv měl tento saharský poustevník jen trochu volného času, pospíchal před Nejsvětější svátostí, před kterou proklečel dlouhé hodiny až do hluboké noci. Pavel VI. zdůrazňuje ve svém apoštolském listu Investigabiles spojení účty Ježíšova Srdce a Eucharistie. „Jelikož Eucharistie,“ píše papež, „je nejkrásnějším darem Ježíšova nejsvětějšího Srdce, je naším vroucím přáním, aby se Ježíšovo Srdce co nejvroucněji uctívalo přijímáním této vznešené Svátosti. Protože skutečně v eucharistické oběti se obětuje a přijímá náš Spasitel... Kromě toho tato vznešená Svátost je jistým způsobem vrcholem a střediskem ostatních svátostí. V ní vychutnáváme, jak pramení duchovní slast, a ona nám připomíná památku lásky, která převyšuje každou lásku. To je láska, kterou Ježíš projevil v průběhu svého umučení.“ Potom papež takto shrnuje cvičení pobožnosti: „Tato forma účty spočívá hlavně v důstojném klanění se Ježíši Kristu, v dávání odplaty a zakládá se především na nejsvětějším eucharistickém tajemství.“ Sotva by kdo mohl lépe označit vztah mezi účtou k Ježíšovu Srdci a účtou eucharistickou.

Eucharistická oběť - vzpomínka a zpřítomnění vznešené Ježíšovy lásky

Jak řekl Pavel VI., Eucharistie je v první řadě oběť, která připomíná a opakuje nekrvavým způsobem krvavou oběť na Kalvárii. Eucharistickou oběť přinášíme „na památku umučení“ Ježíšova. V ní se zpřítomňuje oběť kříže. Takto mohou duše u nesmírného pramene čerpat milosti, které jim zasloužila Spasitelova oběť na kříži.

A tak eucharistická oběť je připomínkou a zpřítomněním nejvznešenější Ježíšovy lásky k nám, protože „není větší lásky, než vydat svůj život za ty, které milujeme.“ Což nebylo na Kalvárii kopím otevřeno Srdce vtěleného Slova? Voda a krev, které tehdy vytekly, přelévají se dnes do našich duší v rámci oběti, která pokračuje v tomto tajemství smrti a života. Vždyť z Krista, který vydechl, vyrážejí jako ze živé bytosti voda a krev a znázorňují jistým způsobem prorocky jeho vzkříšení, jakož i vzkříšení našich duší. Voda značí vylití Ducha svatého Posvětitel a krev značí nápoj Poslední večeře, abychom měli věčný život. Poslední večeře a kříž byly tímž vrcholem Ježíšovy lásky. Připomíná nám to Eucharistie, dokonce víc: skrze ni se nám tato láska stává přítomnou. Péguy to říká obrazně:

„Krev, tatáž krev teče z týchž ran, Srdce, totéž srdce krvácí toutéž láskou.“

A tak v tajemství mše sv. můžeme více než jindy pochopit něžnou lásku Ježíšova Srdce k nám: dává nám příležitost setkat se s ní a tak proniknout vírou na druhou stranu závoje svátostných znaků. Protože ve mši nám skutečně daruje své Tělo, abychom jedli, svou Krev vylitou na odpuštění hříchů, abychom pili. Takto se stáváme účastníky na dobrodiních jeho oběti, která se

tímto způsobem opakuje, jakož i na jeho nesmírné a trvalé lásce. Eucharistická oběť podle slov, která řekl Ježíš sv. Markétě Marii, je opravdu „svátostí jeho lásky.“

„Jezte a pijte!“

Všichni, kdo se zúčastnili na starozákonních obětech, zúčastnili se požehnání, které sestupovalo na oběť, když ji Hospodin přijal; proto každý z ní něco snědl. A stejně tak v oběti Nového zákona, abychom se stali účastnými Božího požehnání, které Otec sesílá na oběť, to znamená na vlastní vtělené Slovo, když ho vzkřísí z mrtvých, musíme jíst Spasitelovo Tělo a pít jeho Krev. Tehdy se uskutečňuje to, co Bossuet nazývá „bláznivým snem těch, kdo milují,“ to znamená, že dochází k nerozlučité jednotě dvou bytostí, Bohočlověka a nás. Živíme se jeho Tělem, ale protože Ježíš je silnější, pokud tak smíme říci, činí nás rovnými sobě: v této těsné důvěrnosti se stává naším životem. Jeho Srdce přijímá naše srdce, které se ztrácí v jeho Srdci. Takto se proměňujeme, zbožšťujeme. Od nynějška budou jeho myšlenky oživovat našeho ducha. Našimi se stanou jeho touhy, jeho úzkosti, jeho rozhodnutí. Naši osobnost bude pronikat jeho Duch, takže budeme moci říci: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus!“ Ani sama láska nemůže vytvořit těsnější vztahy, než jsou vztahy mezi přijímajícími a Bohem, kterého přijímají. Žádná něžnost není schopná vyvolat takové spojení srdcí a takovou změnu srdcí.

Když Ježíš vylévá svou lásku, s tím, kdo přijímá jeho Tělo, zároveň přijímá nejvznešenější svědectví naší lásky. Protože eucharistické přijímání znamená úplně se oddat nesmírné Lásce. Bůh si nás tímto způsobem připoutává víc, než si dokážeme představit. Bůh se zmocňuje naší bytosti a osvojuje si ji. Tehdy se uskutečňuje jeho touha, kterou vyjevil apoštolům při Poslední večeři: „Zůstávejte tedy ve mně a já ve vás... Zůstaňte v této mé lásce... Kdo jí tento chléb, zůstane ve mně a já v něm.“ Spojení v lásce nemůže být přechodné, ale vyžaduje věčnost. Eucharistické přijímání se včleňuje do našeho lidského pomíjivého a rozháraného života a vytváří mezi Ježíšem a tím, kdo ho přijal, spojení podle přirozenosti, nepřerušitelné, které může zničit jen hřích.

Teď už chápeme, proč sv. Markéta Marie cítila takový hlad po Eucharistii, „neuhasitelnou touhu po svatém přijímání,“ jak nám sama říká, a dodává potom, když přistoupila k přijímání: „Nechtěla bych ani pít, ani jíst, ani hledět, ani mluvit, tak velká byla útěcha, tak velký pokoj, který jsem cítila.“ Ježíš od ní totiž požadoval, aby ho přijímala tak často, jak jí to poslušnost jen dovolí. Jednoho dne jí řekl: „Kdybych nebyl ustanovil svou božskou svátost lásky, ustanovil bych ji z lásky k tobě pro příjemný pocit být v tvé duši a spočívat s láskou v tvém srdci.“ Na to odpověděla světice: „Ach, láska! Ach, nesmírná láska Boží ke mně, takovému bídnému stvoření!“

Velké zaslíbení

Touha Ježíšova Srdce vidět křesťany, jak ho přijímají ve svátosti, jak vcházejí do jeho života a jeho důvěrnosti, vysvětluje zaslíbení, které jednoho dne dal sv. Markétě Marii a jež tato zveřejňuje v dopise poslaném r. 1688 Matce de Saumaise (136. list): „V jeden pátek se obrátil během sv. přijímání na svou nedůstojnou otrokyni, jestli se neklamou, těmito slovy: „Slibuji ti v nekonečném milosrdenství svého Srdce, že jeho všemohoucí láska dá všem, kteří budou přistupovat k sv. přijímání nepřetržitě po devět prvních pátků v měsíci, milost konečného obrácení, že nezemřou v mé nemilosti, ani bez sv. svátosti. Moje Božské Srdce jim bude útočištěm v poslední hodině jejich života.“

Bylo dost těch, kteří začali odporovat a kteří ještě i teď protestují proti zaslíbení a považují je za čirou pověru. Víra ve „velké zaslíbení“ Ježíšovu nemá v sobě nic pověřčivého, jak to nemají ani jiná evangelijní přísliby, např. přísliby, které se týká křtu: „Ten, kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen.“ Dále zvláštní zaslíbení, které se týká křtu: „Ten, kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen.“ Dále zvláštní zaslíbení, které se týká Eucharistie: „Kdo jí moje tělo a pije mou krev, bude mít život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.“ Nakonec „velké přísliby“ není nic jiného než aplikace evangelijního příslibu, který se v něm opakuje a přesněji vymezuje. Co se týká zaslíbení Eucharistie v 6. kapitole sv. Jana, Ježíš nikdy neřekl, že se musí často přistupovat k přijímání, aby zajistilo věčnou spásu duše i těla, když se důsledně držíme svatého textu. Ježíš jaksi ztěžuje podmínky v Paray le Monial. Ti, kdo si myslí, že spása je příliš lehká za cenu pobožnosti devíti měsíčních přijímání, by měli vlastně protestovat proti náročnosti vzhledem na milost konečné vytrvalosti! Musíme říci, že tato milost ani tak nezávisí na určitém počtu sv. přijímání nebo snadnosti případně obtížnosti pobožnosti, jako spíš na lásce, kterou předpokládá. Protože sv. přijímání neznamená vykonat nějaký obřad, podřídit se určitému pořádku, vykonat nějakou pobožnost, ale žádá si mnohem víc - vstoupit do spojení lásky se Spasitelem. Jedno jediné přijímání může přetvořit život a spojit ho navždy v přátelství s Ježíšem. Časté přijímání

těla Páně zvětšuje zároveň touhu po větší lásce k Ježíši a po větším spojení s ním.

A tak nakonec láska Ježíšova Srdce vysvětluje velké zaslíbení. Bohočlověk by mohl říct jako sv. Augustin: „Dej mi srdce, které miluje, a pochopí, co říkám.“ Což nevyjevil Ježíš sv. Markétě Marii: „Tak je mi milá touha po Eucharistii, že na duši, která cítí tuto touhu, tolikrát pohlédnu, abych ji s láskou přitáhl k sobě, kolikrát vzbudí tuto touhu v sobě.“ Což nakonec tu není něco z oné evangelijní ozvěny: „Velmi jsem si přál jíst tohoto Beránka s vámi.“ Ten, kdo chodí k přijímání, může s jistotou žádat o konečnou vytrvalost a nedělá zle. Ale když přijímá Ježíšovo Tělo, sám Spasitel hledá tuto duši, aby se s ní spojil a navždy ji naplnil.

Setkat se s přítomností

Během eucharistické oběti se obětuje Bohočlověk pod svátostnými způsoby. Svátostné způsoby, které zůstávají po oběti, se uchovávají pro nemocné nebo pro naši poklonu. Ježíš totiž zůstává skutečně a podstatně pod těmito způsoby, dokud tyto trvají. Náboženské dogma to slavnostně vyhláší, ale pochopit to může jen láska.

A skutečně, dvě bytosti, které se milují, chtějí být stále spolu. „Hledala jsem toho, kterého miluje moje duše,“ říká ve Velepísni snoubenka. I Magdalena hledá ráno o Velikonocích Pánovo tělo, a proto říká údajnému zahradníkovi: „Jestli jsi je odnesl, řekni mi, kam jsi je položil.“

Ještě víc hledá Ježíš naši přítomnost, a proto nám nabízí svou trvalou eucharistickou přítomnost. Podle toho je pochopitelné, co vyjevuje sv. Markétě Marii: „Velmi si přeji, aby mě lidé uctívali a milovali v Nejsvětější svátosti, ale nenacházím téměř nikoho, kdo by se snažil této mé prosbě zadostučinit a odplatil se mi rovněž láskou za lásku“ (133. list). Světičky dobře pochopila Ježíšovu touhu po setkání s lidmi, božskou potřebu jejich přítomnosti, a proto píše: „Setravala bych dny i noci před Nejsvětější svátostí... neumím nic jiného dělat než shořet v jeho přítomnosti jako shoří svíce, abych mu odplatila láskou za lásku“ (Autobiografie 13). A jinde: „Jelikož Nejsvětější svátost je veškerou mou útěchou, zůstávala jsem před ní, dokud mi jen dovoloval čas. Pán mě tak mocně k tomu pobízel, že kdybych se tomu byla vzpírala, byl by mě ponechal v takovém stavu, který by se dal jen těžko vyjádřit.“ (Autobiografie 28) Dnes je málo takových věřících, kteří chápou touhu Ježíšova Srdce. Vždyť se najdou dokonce i kněží, kteří kult Ježíšovy skutečné přítomnosti aspoň omezují, pokud na něj dokonce otevřeně neútočí. Ale Ježíšova výzva zůstává: „Pojďte ke mně všichni, kdož se namáháte, a já vás občerstvím!“

Pravda, lidská srdce se mohou všude setkat s Ježíšem, neboť všude nás provází svou láskou. Ale když už jednou přebývá mezi námi ve svém svatém člověčenství, spojeném s Božstvím pod eucharistickými způsoby, což ho duše nenajdou nejsnáze ve svatostánku? Což právě toto není místo, kde mu budou předkládat své nepokoje a bolesti, zbavovat své nepokoje a bolesti, zbavovat se svého břemene a přijímat jeho lehké a milé jařmo? Jaká škoda, že tak nečiní! „V různých těžkostech, pro něž musím neustále trpět,“ píše sv. Markéta Marie O. Croisetovi (138. list ze dne 16. května 1690)... „určitě bych podlehla bez pomoci, o níž vám říkám, to jest bez Srdce svého milovaného Ježíše v Nejsvětější svátosti... Jinde není pro mne pohoda ani radost ani útěcha v mém životě...“ Duše věrné Ježíši mohou potvrdit totéž, co i světičky z Paray.

Eucharistie, středisko křesťanského života

Ne nadarmo Ježíš nazval Eucharistii „svátostí své lásky“! Je to plod Srdce, které tak milovalo. Je to skvělý prostředek, jak se setkat se Srdcem, jak se v ně proměnit. V této přítomnosti nachází duše svůj pokoj. Tím, že má duše podíl na této oběti, projevuje svou vznešenou lásku. V účastni na takovéto oběti se naplňuje nevýslovným bohatstvím nesmírné lásky. „Vezmi si mé Srdce, aby se stalo tvým!“ říká jedna píseň. Skrze Eucharistii se stáváme Ježíšovým vlastnictvím a Ježíš nás zakořeňuje do své důvěrnosti a do své lásky. Takto se stává Ježíšovo Srdce naším srdcem.

P. Ladame, S.J.

Fatima

Měsíční příloha Světla

Fatimský apoštol v ČM Fatimě, Koclířov u Svitav, PSČ 569 11, tel. + fax (0461)8324.

Fatima, měsíční mariánská příloha našeho týdeníku Světla, k vám bude přicházet vždy k I. mariánské sobotě jen na jedné straně. Opětovné zdražení poštovního a váhové limity zasílaných časopisů nás takto omezily. Fatima ve Světle vám bude na jedné straně přinášet nejpodstatnější informace z Fatimského apoštolátu, z duchovního mariánského centra Českomoravské Fatimy z Koclířova u Svitav, ale i z ostatních mariánských hnutí se kterými FA spolupracuje. Právě vzájemné vnímání a uznání je pro naši dobu velmi nutné. Rozmanitost v jednom Duchu. Materiály, které se zákonitě na tuto stranu nevejdou, vydává už od letošních vánoc Fatimský

apoštolát v pravidelné příloze časopisu Pastýř, který v ročním předplatném 60,- Kč nabízíme.

Již v létě, po slavnostním otevření a posvěcení mariánského centra Českomoravské Fatimy v Koclířově u Svitav se jeví stále jasněji, že není v silách jednoho kněze, aby zastával tak rozdílné, početné a místem vzdálené služby. Brněnský otec biskup hledal cesty, jak vyhovět. Počátkem listopadu se jevila tato otázka již definitivně vyřešena.

V této době byla uzávěrka časopisu Pastýř, pouť do Svaté země, exercicie. Mezitím se však situace s nedostatkem kněží v diecézi tak zkomplikovala, že generální vikář rozhodl, že správa farnosti Třebíč - město, Stařeč, třebíčské děkanství a třebíčský vikariát musí zůstat pod vedením P. Pavla Dokládala až do příchodu nových kněží v létě 1996. Jistě se nabízí příležitost k mnoha komentářům nad současným stavem. Podstatné a také křesťanské je modlit a učit se s Pannou Marií říkat Ano i v lidsky neřešitelných situacích, jako bezesporu tato situace je. Správa rozsáhlého mariánského centra v tzv. „pohraničních podmínkách“, duchovní formace rodící se komunity těch, kteří se rozhodli tomuto místu sloužit, ekonomické a programové zajištění, služba pro poutníky (jen na prosincovou pouť jich bylo na 600), další duchovní akce, vánoční a novoroční pobyt (přihlášeno je mnoho mladých a desítky rodin i jednotlivců), k tomu několikrát týdně cesty (jedna cesta přes 2 hod. autem) rozsáhlá farnost Třebíč, zajišťování úkolů děkanství. Panna Maria nenaříkala, jen se zeptala:

Jak se to stane?

Koclířovský klášter, jeho údržba, provoz a služba pro církve nemůže být „soukromým projektem“. V církvi neexistují soukromé projekty. Je třeba se jich varovat.

Závěr je tedy jasný. Je třeba poslechnout a v poslušnosti vidět vůli Boží. Vést a být zodpovědný za vše, co souvisí s mariánským duchovním střediskem v Koclířově a s farností i vikariátem v Třebíči. Tento stav má trvat do léta 1996. Teprve potom může dojít k částečnému uvolnění z úkolů v brněnské diecézi a k předání třebíčské farnosti a vikariátu nástupci.

Svědectví: Na cestě do Prahy, na mariánské večeradlo u Panny Marie Sněžné, jsem přemítal, jak vše vyřešit. Na pokraji sil a rezignace jsem se modlil v II. breviářové lekci od sv. Cypriána. Na jiném místě pak týž apoštol učí spravedlivé, pracovité, ty, kteří strádají nebeské poklady za pomoci Bohem přidávaných úroků, aby byli trpěliví. Říká jim: Nuže, dokud máme ještě čas, prokazujeme dobro těm, kdo vírou patří s námi do stejné rodiny. Když prokazujeme dobro, nesmíme přitom propadnout únavě, neboť až přijde čas, budeme sklízet.

Připomíná (píše sv. Cyprián), aby nikdo z netrpělivosti neustal v konání dobra, aby nikdo odlákán nebo přemožen pokušením, nezůstal stát v půli cesty, hodné chvály a slávy. Ztratil by tím, co již vykonal, kdyby nedokončil, co začal...

P. Pavel

Praktické rady

Tentokrát od dr. Barbariče:

Musíme se obrátit a také se jinak dívat na věci. Abychom nejdříve vnímali to, co máme. A za to děkovali.

Když navštívíme nemocného, on vzdychá, jen zdraví kdyby měl, nic jiného nepotřebuje. Říkal jsem takovému jednomu, myslíš, že ti věřím? Znal jsem tě, když jsi byl zdravý a nikdy jsi nebyl spokojený. Stále jsi něco potřeboval a stále víc a víc. Mohl jsi tenkrát být spokojený a šťastný. I svoji nemoc bys nyní lépe snášel. I když jsi nemocný, stále ještě máš hodně věcí. Proč neděkuješ za ty lidi, kteří jsou kolem tebe a pomáhají ti? Proč neděkuješ za obětavost své manželky a svých dětí? Jenom naříkáš, že chceš být zdravý. Je dobré být zdravý. Ale musíš si uvědomit, že i když jsi nemocný, máš stále někoho, kdo ti pomáhá. Za to je potřeba být vděčný i šťastný.

Jedna veliká nepravda, kterou ubližujeme Bohu, ale také sami sobě.

Díváme se jenom po tom, co nemáme, a potom pláčeme. Bůh nám dal a stále dává tolik věcí; musíme to vnímat a nikdy na to nezapomínat.

Půst nám pomáhá otevřít oči, abychom viděli skutečnost a všechno to, co máme. Potom budeme schopni vidět i to, co skutečně potřebujeme.

Tato praktická rada nám pomáhá v různých křížích a obtížích.

Obsáhle v plném znění otiskujeme v příloze Pastýře, v Pastýři z Fatimy. Ve vánočním čísle, a pokračování se připravuje na postní a velikonoční číslo Pastýře. Objednávky v národním centru Fatimského apoštolátu.

ČM Fatima, 569 11 Koclířov u Svitav

Filipovské jubileum

Malá obec zastrčená v koutku pohraničního území se před 130 lety stala výmluvným svědkem Mariiny přítomnosti mezi námi.

Je málo mariánských poutních míst, kde se vrcholné pouti konají uprostřed zimy. Patří mezi ně Filipov, kam putují mariánští ctitelé především vždy 13. ledna, ve výroční den zázračného zjevení Panny Marie a s ním spojeného náhlého a úplného uzdravení smrtelně nemocné Magdaleny Kade, od něhož letos uplyne 130 let. (Viz Mariánské oázy, Světlo 19/95)

Co se tehdy událo, popsala Magdalena Kade pod přísahou, a je to zaznamenáno v Protokolech biskupské komise ze dne 12. března 1866:

„Celou noc jsem nespala. Veronika mi pročesávala vlasy, aby se mi trochu ulevilo. Prosila jsem ji, aby mě pokropila svěcenou vodou, že se pak spolu pomodlíme. Pomodlily jsme se několik modliteb a jako poslední „Pomni, předobrotivá Panno, že nebylo slýcháno...“ Veronika se modlila nahlas a já tiše.

Pak jsem jí řekla: „Pán mi nenaloží více, než mohu unést. Když je nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší.“ Veronika mne utěšovala. Pak jsem jí řekla: „Jen kdyby sis mohla na chvíli lehnout a spát!“ Nato se položila na lavici u kamen tak, že její hlava ležela na polštářích mé postele. Zakrátko usnula. Já ležela tiše, ale při plném vědomí a v krutých bolestech.

Později vstoupil do místnosti jeden z dělníků, který pravidelně nocoval v tomto domě, aby se podíval na nástěnné hodiny, tak jako obvykle. Veronika vyskočila. Já ji uklidnila a ona pak spala dál.

Najednou bylo v místnosti světlo - jasněji než ve dne. Závěs u postele byl rozhrnut. Polekala jsem se a začala se chvět a třást. Šťouchla jsem pravým loktem do Veroniky a řekla jsem jí: „Veroniko, vstávej, nevidíš, jak je tu jasno?“ Veronika seskočila z lavice a chytila mne, jinak bych ze samého strachu a rozechvění spadla z postele. Veronika řekla: „Ale já nic nevidím.“ U postele bylo stále jasněji a zářivěji. Před mou postelí stála postava, zářící bílým světlem se žlutou korunou na hlavě. Okamžitě jsem si pomyslela, že je to Matka Boží. Řekla jsem Veronice:

„Klekní si přece, nevidíš tu stát Matku Boží?“ Ona mě ale držela a neklekla si. Začala plakat a já s ní. Držela jsem si obě ruce před očima, protože tu září by nemohly snést zdravé, natož moje nemocné oči. Veronika mi sňala ruce z obličejů, já jsem je sepjala a začala se modlit: „Velebí má duše Pána, můj duch jásá v Bohu, mém Spasiteli.“ Po těchto slovech jsem slyšela hlas, neobvyklý hlas to byl, jiný, než jakým mluví lidé: „Mein Kind, von jetzt an heiltes.“ (Mé dítě, od této chvíle se to hojí.) V tom okamžiku postava zmizela a já jsem již necítila žádnou bolest. Pak jsem se modlila začatý chvalo zpěv až do konce a Veronika se mnou. Potom jsem se Veroniky zeptala, jestli něco viděla, ona odpověděla, že nic. Poté jsem ji požádala, aby vzbudila příbuzné. Odešla a vzbudila bratra. Když vstoupil, zvolala jsem mu vstříc: „Jsem zdravá, jsem zdravá!“ Pak přišla švagrová, stáli chvíli u mně a utěšovali mne. Protože jsem zpozorovala, že mým slovům nevěří, řekla jsem jim: „Ne, ne, Matka Boží mi to řekla!“ Když jsem pak v jejich tvářích viděla nedůvěru, sejmula jsem rychle náplast před jejich očima. Na náplasti bylo vidět mnoho hnisu, na těle žádný. Na prsou zůstalo vlhké místo velké jako feník.

Od toho okamžiku jsem byla i uvnitř zcela bez bolesti. cítila jsem se plná síly, že bych mohla dělat jakoukoliv práci.“

Filipov spojuje s Lurdami fenomén zázračných uzdravení, s Fatimou datum 13., s Don Boskovým Turinem titul pomocnice křesťanů a s Kevelaerem umístění v pohraničním území, poznamenaném v průběhu dějinných událostí nevráživostí a záští. Uzdravující láska Panny Marie není vyhrazena jen omilostněným jednotlivcům. Maria je Pomocnicí křesťanů, která pomáhala a pomáhá celým národům a církvi.

I našemu národu chce zahojit hnisavé rány, jakými je poseto jeho tělo. Magdalenu Kade navštívila, když ji velebila slovy jejího chvalo zpěvu. Záleží na nás, abychom Marii v duchu kajícího a důvěry chválili a vzývali. Don Bosko ve svých viděních předvídal velké vítězství Pomocnice křesťanů ve dvacátém století. Musíme tedy následovat ty křesťany, kteří již v minulosti byli svědky jejich milostiplných zázraků.

-ire-

Jsi tam, kam tě Bůh volá?

Povolání z modlitby

Pro každého křesťana má rozhodující význam, zda objeví a bude žít své povolání. Panna Maria nám chce pomoci objevit svůj originální obraz, který Bůh pro každého z nás od věčnosti nosí ve svém srdci. Ať se pro nikoho z nás nestanou pravdou slova, která jednou řekl básník Hebbel:

„Smutně zdraví ten, kým jsem, toho, kým jsem mohl být.“ Všichni společně jsme povoláni ke svatosti, jak to formuluje Druhý vatikánský koncil: „Všichni věřící jsou tedy povoláni a povinni usilovat o svatost a dokonalost odpovídající jejich stavu.“ Každý, bez ohledu na stav, zaměstnání a věk, je povolán ke svatosti. Každý to má uvádět ve skutek tam, kde žije. Jen v modlitbě může člověk poznat, kterou cestou by ho Bůh chtěl vést. To je také důvodem, proč nás Matka Boží stále znovu nabádá k modlitbě. Uskutečnění svatosti je v zásadě pro všechny stejné, ale každý má své vlastní životní okolnosti, v nichž má kráčet cestou ke svatosti.

Kromě této všeobecné cesty existuje zvláštní povolání křesťanů, jako povolání ke kněžství, k řeholnímu životu ve světě; k modlitební skupině, k apoštolátu v rodině, v misiích a k výchově mládeže; povolání k mimořádnému svědectví a k mučednictví atd. Tímto zvláštním povoláním je míněna speciální služba mystickému Tělu Kristovu, jeho Hlavě Ježíši Kristu a jeho údům.

Například: sv. Terezie z Lisieux považovala za rozhodující událost ve svém životě Vánoce 1886: Zakusila - jak sama říká - milost „úplného obrácení“. Už od dětství šla cestou svatosti. Ale teď poznává své zvláštní poslání: lásku ke Kristu a k lidem, přičemž toto zvláštní poslání je u ní spojeno s řeholním povoláním, jehož první náznaky se projevily v nejranějším dětství. Toto zvláštní povolání se stává stále zřetelnějším a výraznějším: Chce milovat Ježíše víc, než ho kdy miloval kdo jiný. Chce milovat všechny lidi, jako miluje Ježíše. Proto se poddává milosrdné Boží lásce jako „zápalná oběť“. Proto si zvolila - zajisté naslouchajíc Božímu volání - právě karmelitánský řád. Životem podle zvláštního povolání dosáhla své svatosti.

Chtěl bych teď zdůraznit: povolání vyrůstá z modlitby, vlastní i ostatních křesťanů; povolání je v modlitbě poznáváno, a teprve věrným a vytrvalým životem modlitby se povolání stává trvalým a přináší ovoce.

Na konkrétní biblické postavě Starého zákona, mladém Samuelovi (srov. 1 Sam 1-3) bych chtěl ukázat, jak se v modlitbě povolání chápe a uskutečňuje. Bez modlitby není možné povolání z víry.

1. Modlitba a oběti za povolání

Chana, žena muže jménem Elkan, která nemohla mít děti, ve svém trápení prosila o syna ve svatyni Sílo. Slíbila Pánu, že bude-li jí darován, zasvětil ho službě ve svatyni. Její prosba byla vyslyšena. Když chlapec Samuel vyrostl, odvedla ho matka do služby Hospodinu ve svatyni a předala ho nejvyššímu knězi Élimu. - Jak často vyprosily matky svým dětem povolání! O matce služebníka Božího Jakuba Kerna, o jehož blahorečení se jedná, je známo, že jako těhotná slíbila Panně Marii, že ve svém dítěti - bude-li to chlapec - bude probouzet lásku ke kněžství a bude se za to modlit. Jeho zvláštním posláním pak bylo, že se stal „knězem smíření“. Bůh může svou milost darovat kdykoli - bez jakékoliv podmínky - ale většinou tak reaguje na modlitbu.

Modlit se a nechat se modlit pro povolání: to je důležité poznání. Ježíš sám říká: „Žeň je hojná, ale dělníků málo. Proste tedy Páně žně, aby poslal dělníky na svou žeň.“ (Mat 9,37 a násl.) V mystickém Těle Kristově jsme za sebe všichni navzájem odpovědni. Sv. Pavel o tom říká: „Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování... jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky (= hlasatele Božího slova), jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby - k budování Kristova těla, až bychom všichni dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.“ (Ef 4,7-13)

Na milosti nemáme nárok, ty si musíme vyprosit. Pro povolání všeho druhu je třeba snažných modliteb a obětí. Každé společenství, nejen celá církev, to musí svým členům vymodlit a vytvářet předpoklady, aby Bůh mohl promluvit a povolát.

2. Předpoklady v srdci Bohem povolaného

Ten, kdo je „volený a povolaný“, musí sám ve svém srdci vytvářet jisté předpoklady, aby slyšel Boží volání obecné i zvláštní. Každý přijímá milost, každý je povolán. Jakmile člověk milosti Boží, která je nejčastěji vyprošena a pak darována, dospěje blíž k Matce Boží, k Ježíšovu Srdci, blíž k Bohu, musí sám začít naslouchat Bohu. Musí vytvářet předpoklady, aby Bůh k němu mohl mluvit. Stále je to modlitba, v ní vnímáme Boží volání. To je nejdůležitější předpoklad. Charles de Foucauld napřed začal s modlitbou: „Jsi-li, dej se mi poznat!“ Modlitbou vytvořil nejdůležitější předpoklad, aby se mu Bůh mohl dát poznat.

Bůh zavolal na mladého Samuela uprostřed noci. Byl by mohl Bůh volat Samuela ve vřavě diskotéky? Podmínkou byl vnější i vnitřní klid. Kdo chce slyšet volání Boží - a každý křesťan by to měl chtít - musí se ztišit. Musí ve svém srdci udělat místo pro Boha. Vnější klid napomáhá klidu vnitřnímu! Proto říká Bůh izraelskému lidu skrze proroka Ozeáš: „Proto ji přemluvím, uvedu ji na poušť a budu jí promlouvat k srdci.“ (Oz 2,16) Ne každý má tu možnost jít do pouště, jak to např. skutečně udělal Carlo Carretto. Ale tento duchovní autor pak napíše knihu „Tvá

poušť je ve tvém místě“, to znamená: každý si může a musí v každé vnější situaci svého života a zaměstnání zjednat „místo“ klidu a ticha, když opravdu chce. Mystik Johannes Tauler (+ 1361) mluví o „tiché samotě“, jen v ní může být slovo „bytostné“ (wesentlich) vysloveno, neboť v ní není nic jiného než „čirý Bůh“. Sem vede Bůh všechny, kdo se mají stát vnímavými pro Boží hlas.

Tímto tichem je pro nás, lidi, „prostor a čas modlitby“. I to je důvodem, proč nás P. Maria prosí, abychom se modlili alespoň tři hodiny denně, ale nejméně jednu hodinu. Jen tak můžeme dosáhnout zachraňujícího ticha, v němž Boží srdce může mluvit k našemu srdci.

Prostorem ticha mohou být dny usebrání a exercicie, hlavně takové, které trvají déle než jeden den. Konečně si musíme také jednou udělat čas na osmidenní, desetidenní, ba i třicetidenní exercicie, jak je navrhuje sv. Ignác z Loyoly; hlavně tehdy, když cítíme, že máme před sebou životně důležité rozhodování ve vztahu k Bohu; když cítíme, že Bůh „tluče“ (srov. Zjev 3,20), ale my nejsme schopni otevřít. Ve dnech exercicií může vzniknout prostor - tak jako u Samuela v noci - v němž se nám Bůh může učinit srozumitelným.

Další možností, jak vytvářet tento prostor ticha, je vzývání, modlitba oddanosti: nechat se ozařovat sluncem „Kristem“. Jeho světlem a Jeho láskou (nejméně hodinu denně)! Můžeme přitom Pána chválit, velebit, děkovat a prosit, a rozjímat Jeho slovo. Ale není ztrátou času, když nic z toho nedělám, když jsem úplně prázdný? Slunce je tu, hřeje, opaluje, probouzí život, i když já nic nedělám, nebo nemohu dělat. Už vzpomenuť Carlo Carretto radí: „Chceš-li být uzdraven, choď po celý rok denně na hodinu do kostela a říkej jen toto: „Ježíši, buď milostiv. Jsem hříšník...“ Zdržuj se hodně na slunci. Ať Ježíš přijde až k tobě, ať slunce pronikne do tvých ran.“ K této „sluneční kúře“ nás nabádá i P. Maria, když říká: „Bez ustání vzývejte Nejsvětější Svátost oltářní. Jsem vždycky přítomná, když věřící vzývají Nejsvětější. Přitom jsou udělovány zvláštní milosti.“ (15. března 1984) Při takové „sluneční kúře“ poznáme i Boží volání, vnímáme své povolání. Jen poznáním (a uskutečněním) svého zvláštního povolání dospějeme k tomu, k čemu jsme všichni povoláni, to je svatosti!

Při vzývání se Boží volání stává zvláště zřetelným, protože vzývání je modlitba oddanosti! Ale i vzývání potřebuje prostor mlčení.

Uprostřed povinností všedního dne si vždycky musíme vytvořit tento prostor ticha pro modlitbu, exercicie, vzývání, abychom se naučili naslouchat.

Bůh volá bez přestání. Volá i okolnostmi, příběhy našeho života. Oslovuje nás v hloubi našeho bytí. Často tiše, takže to hned nepostřehneme a nepochopíme! Mnohdy ale i hlubokým zážitkem, jako Mojžíše před hořícím keřem. Nakolik naše víra vysune antény směrem k Bohu, natolik se naučíme poznávat a chápat Boží volání. Někdy ovšem nastanou v životě okolnosti, kdy je Boží volání krajně naléhavé. Pak ve hře velice mnoho. Třeba záchrana mnoha lidí pro věčnost, která bude výsledkem mé kladné odpovědi na Boží volání. Jak odpovím? Jen v modlitbě dokážeme říci - jako Samuel: „Tady jsem! Mluv, Pane, tvůj služebník poslouchá!“ Připomeňme si např., jak Bůh prostřednictvím anděla volá P. Marii v Nazaretě! Jak mnoho bylo tehdy v sázce! (Dokončení příště)

Nový světec - biskup Evžen de Mazenod

Dne 3. prosince byl v Římě svatořečen biskup Evžen de Mazenod, zakladatel Kongregace Oblátů Panny Marie Neposkvrněné. Narodil se v Aix-en-Provence 1.8.1782 v katolické šlechtické rodině, která musela za francouzské revoluce uprchnout do Itálie. V exilu v Miláně dostal od Dona Bartola Zinelliho velmi solidní duchovní vzdělání. Po zkušenostech z krizových let se po návratu do Francie r. 1802 nejprve usiloval o zlepšení postavení své rodiny. Ale po hlubokém duchovním zážitku o Velkém pátku r. 1807 se rozhodl vstoupit do semináře v Paříži a byl r. 1811 vysvěcen v Amiens na kněze.

Stal se prefektem semináře v Aix a věnoval se apoštolátu mezi mládeží, především chudou, opuštěnou a vězněnou. Dojímal je náboženská nevědomost a hmotná bída lidu postiženého krvavým pronásledováním v době revoluce. Založil Sdružení mládeže pod ochranou Neposkvrněné. V r. 1816 založil tzv. „provenské misionáře“, jejichž posláním byla evangelizace venkova.

V počáteční fázi výstavby této kongregace při svěcení sochy Neposkvrněného početi se mu dostalo zvláštní milosti ve formě vnitřního vidění, a ta mu pomáhala při překonávání překážek a protivenství. V době úsilí o papežské schválení kongregace a uznání jeho vnitřního charizmatu se prohloubila jeho mariánská úcta a z té se zrodilo přání přejmenovat svou kongregaci na Obláty Panny Marie Neposkvrněné. Ohnivou žádost o schválení sepsal během novény ke svátku Neposkvrněné r. 1825. Schválení obdržel od Lva XII. v roce 1826. V roce 1837 byl jmenován

biskupem v Marseille.

K vrcholům jeho aktivity patřil podíl na přípravě vyhlášení dogmatu o Neposkvrněném početí Panny Marie v r. 1854. Za své životní poslání pokládal v dětinném zasvěcení Panně Marii s její pomocí a ochranou usilovat o přiblížení a probuzení mariánské úcty mezi lidmi, aby v nich probudil lásku k ní za pomoci těch, které mu církev svěří jako syny. Podporoval poutě do mariánských svatyní a potlačoval zkomolené formy mariánské úcty. Zemřel 21. května 1861, když se jeho spolubratři modlili v hodinkách Salve Regina.

Jeho kongregace až do r. 1841 se rozrůstala velmi pomalu. Ačkoliv měl jen 40 spolubratrů, poslal na žádost kanadského biskupa své kněze do zámořských misíí. To znamenalo obrat ve vývoji kongregace. Ale v Evropě se Obláti šířili se značnými obtížemi. Teprve na přelomu století se usadili v Německu a v Holandsku.

Dnes pracují Obláti Neposkvrněné v Evropě, Kanadě, USA, Latinské Americe, Oceánii a v Africe. Kongregace má dnes přes 5,5 tis. kněží a 52 biskupů. Do našich zemí přišli Obláti v r. 1911. Působili v Teplé u Litoměřic, Kájově, Chebu, Ústí n. L., Varnsdorfu, Břežanech, Staré Vodě a Brně.

Poslední oblát zemřel v Kájově r. 1970. V r. 1991 se Obláti opět vrátili a působí v Kroměříži a v Klokotech u Tábora.

Nová povolání...

Prosíme za duchovní zdraví naší arcidiecéze, a tím i celé naší vlasti. Už vícekrát jsme si zde řekli, že zdravá rodina má také děti, že zdravá církev má také řeholní a kněžská povolání a že ve zdravé církvi rostou i světci.

Děkujeme Pánu, že nám dal prožít v tomto roce dvě nová svatořečení. Snad to můžeme vidět i jako jedno znamení zdravého společenství církve, ale dobře víme, že jsou tito noví světci přece jenom z dávných dob. A je tu otázka: Budou světci i z naší doby? To záleží nejen na Boží milosti, ale i na nás, jak s touto Boží milostí budeme spolupracovat.

Jestliže chceme, aby se mladý člověk rozhodl pro život velké lásky ke Kristu, a to v kázni a svobodě, život, který bude šťastný ve svém společenství lásky s Bohem, pak je také třeba, aby takový život viděl už od mládí, a to v takové kázni, která člověka osvobozuje. Potom můžeme doufat v úrodu nových a kvalitních povolání.

Otec arcibiskup

Jan Graubner

na setkání s věřícími děkanátu Uh. Hradiště

na Velehradě 9.12.1995

Bílá kronika

Příběh obyčejné matky

Maria Kristina Cellová měla 26 let. Nedovolila lékařům, aby léčili její nemoc, protože by to ohrozilo život jejího dítěte, které v ní rostlo. Zemřela 22. října 1995 v Capaně, vesnička na úpatí Brenta. Svému dítěti Richardovi napsala ze svého nemocničního lůžka měsíc před smrtí tento dopis: „Když jsme se dověděli, že budeš žít, milovali jsme tě všemi svými silami. Musíš vědět, že tu nejsi náhodou. Toho večera, když jsme se vraceli z nemocnice autem, cítila jsem, jak ses pohnul v mém životě, a mně se zdálo, že mi říkáš: „Děkuji, maminko, že mě máš ráda.“ Richard má nyní 16 měsíců a je to úchvatné dítě. Maria Kristina Cellová žila před sňatkem v Cinisello Balsamo s rodiči a bratrem. V létě jezdila do Val Dagna v provincii Vicenza. Během jedné prázdnin se seznámila se svým budoucím mužem Karlem. Bylo to v srpnu 1985. Měla 16 let a on 19. V té době byla Kristina rozhodnuta zasvětit svůj život službě Bohu a bližním, ale když poznala Karla, pocítila povolání pro druhou cestu - pro manželství. Dala Karlovi přečíst svůj deník, aby poznal, jaké touhy ji naplňovaly, a oba pak cítili, že je nebeský Otec volá na cestu manželství. V srpnu 1987 při bolestech ve stehnu lékaři zjistili zhoubný nádor. Následovala operace a pak začala chemoterapie. Tehdy se zdálo, že nemoc zmizela, a lékaři jí dávali nejlepší naději. Maria Kristina a Karel se rozhodli, že se vezmou. Brzy nato přišly děti. V prosinci 1991 první syn František, pak v červenci 1993 Lucie a nakonec Richard. Během posledního těhotenství se však zhoubná nemoc znovu přihlásila a Maria Kristina, odvážná matka, jak ji nazývají spoluobčané, odmítla chemoterapii, jen aby zachránila dítě, které nosila ve svém lůně. Lékaři vzhledem k její rozhodnosti a rozvážnosti se neodvažovali dále na ni naléhat. Byla znovu operována a teprve po porodu byla nasazena radioterapie. Avšak mezitím rakovina zasáhla plíce a od té doby se její život stal Kalvárií až do její smrti 22. října. „Věřím, že ty, Pane, chceš jenom

moje štěstí. Dělej se mnou, co chceš," napsala tato žena do svého deníku 30. září 1985. „Chci věřit, že co ty mně zvolíš a co ty mi ukážeš, bude má cesta, kterou dojdou k plné radosti.“ Farní společenství se tolik modlilo za její uzdravení, říká P. Teofano Reguli, farář v Capaně a duchovní vůdce Kristiny. Ale Bůh, a snad společně s Kristinou, způsobuje zázrak úžasného pokoje a jednoty. Kristina svým utrpením a svou vírou vykonala velký zázrak pro celou vesnici. Dnes je společenství neobyčejně svorné a jednotné. Cítí se povoláno růst v té víře, o které podala Kristina tak strhující svědectví. Karel hovoří dnes o své manželce s vyrovnaným klidem a hlubokou vírou: „Život s ní byl úchvatný. Kdybych se mohl vrátit, byl bych ochoten prožít znovu všechny chvíle radosti i utrpení, protože jsme šli cestou víry k setkání s Otcem. Kristina už dosáhla cíle a my víme, že nebeský Otec nás jednou povolá, abychom ji objali v nebeské radosti. Děti vědí o mamince všechno. Vědí, že je v nebi u Pána Ježíše, ale že je stále nablízku. Jsou klidné, protože vidí, že ani tatínek se netrápí a je klidný. Jistě, bude nám chybět její fyzická přítomnost, ale nechybí nám její láska a její pohled nyní, když je Pán tak blízko.“
Převzato z Radio Vaticana

Církevní aktuality

Papež do Maďarska

Papež Jan Pavel II. navštíví v červnu 1996 podruhé Maďarsko. Papežovo poselství s tímto oznámením přečetl při slavnostní bohoslužbě v budapešťské katedrále sv. Štěpána apoštolský nuncius v Maďarsku arcibiskup Angelo Acerbi.

V poselství maďarským biskupům se praví doslova: „Rád vzpomínám na setkání s Vámi v době mé apoštolské návštěvy v roce 1991. S radostným očekáváním vítám příležitost vrátit se do Maďarska k 1000. výročí založení benediktinského opatství v Pannonhalma v červnu příštího roku.“

Iniciátorem nyní již prakticky jisté druhé papežovy návštěvy v Maďarsku je arcioopat z Pannonhalma biskup Asztrik Varszegi. S papežovou návštěvou má být spojeno západovýchodní vrcholné církevní setkání. V dohodě s Římem pozval Varszegi při své moskevské návštěvě na podzim 1994 pravoslavného patriarchu Alexije II. do Pannohlama. Alexij se má podle přání maďarské církve zúčastnit církevních oslav maďarského jubilejního roku 1996 - slaví se tisícileté výročí obsazení Panonie Maďary a založení maďarského státu.

Varszegi opětovně připomínal to, že Pannohalma by mohla i proto být vhodným místem pro setkání papeže s ruským patriarchou, neboť toto opatství vzniklo již před rozdělením církvi (1054). Pannonhalma - jméno připomíná římskou provincii Panonii, v jejímž centru klášter leží - byla založena v roce 996 sv. Vojtěchem z Prahy (německy Adalbert, maďarsky Asztrik). Vojtěch (925-997), který pocházel z významného rodu Slavníkovců, vstoupil v r. 989 v Římě do benediktinského kláštera sv. Bonifáce a Alexije.

Tento klášter byl zároveň centrem Byzantinců v Římě. S byzantskými mnichy z Říma založil Vojtěch v r. 993 opatství Břevnov u Prahy. Krátce nato (994) odešel odtud do Maďarska. Na Martinově hoře u Györu založil klášter - nynější opatství Pannonhalma, jehož mniši v 11. století žili také podle byzantsko-římských smíšených pravidel sv. Bonifáce a Alexije.

Jak arcioopat z Pannonhalmy připomněl, svědčí dějiny jeho opatství a celého Maďarska o tom, že zde leží hranice mezi Západem a Východem - jednak v geografickém smyslu, jednak však také v náboženském smyslu. „Práce na jednotě církve je naše povolání a odpovědnost. Je službou domácí církvi a světové církvi. Po 1000 letech rozdělení a napětí může mít gesto smíření nesmírný význam,“ řekl Varszegi doslova.

Polští a němečtí biskupové - smír

Polští a němečtí biskupové poprosili znovu o vzájemné odpuštění bezpráví, k němuž došlo z obou stran během a po druhé světové válce. Ve společném vydaném prohlášení podtrhli svou vůli zasazovat se za sjednocenou, svobodnou a solidární Evropu. Polští a němečtí biskupové se sešli v rámci několikadenního jednání v polském hlavním městě.

Podnětem k setkání byla výměna dopisů obou biskupských konferencí, ke které došlo před 30 lety. V prohlášení se praví, že se stále vyskytují vážné a ne zcela dořešené problémy německo-polských vztahů. K tomu patří „zločinecká útočná válka nacionálně-socialistického Německa a tisícera bezpráví způsobená Němci polskému národu“. jakož i „bezpráví, které utrpěli četní Němci vyhnáním a ztrátou vlasti v důsledku rozhodnutí vítězných mocností“. Teprve nyní se může v Polsku o těchto věcech volně mluvit. V důsledku toho je stále zřejmější i bezpráví, které spočívá v tom, že mnoho Poláků ztratilo svůj domov na Východě.

Anděl bezdomovců

I po smrti zůstala římská hraběnka Enrica Manfredi své pověsti „anděla lidí bez přístřeší“ věrná. Zanechala římským tulákům jmění ve výši asi milionu marek. Koncem listopadu byl vydražen ve prospěch bezdomovců a ve prospěch nadace, která podporuje výzkum rakoviny, cenný dvacetikarátový diamant. Tato Římanka zemřela na podzim roku 1993 na nádor. Za svého života pomáhala faráři San Rocco all Augusteo v péči o bezdomovce. Týdně se hlásilo o pomoc 350 žadatelů. Farář zamýšlí z hodnoty získaného dědictví spolu s Charitou vybudovat městský útulek pro ty, kteří pomoc naléhavě potřebují.

Myšlenky k rozjímání

1. neděle v mezidobí 7.1. - Křtu Páně

Mt 3,13-17

Ježíš se zařadil u Jordánu mezi hříšníky. Pro ně přišel. Vystoupil po vzkříšení k Otci, ale hříšníky neopustil. Je nesnadné vidět ho současně uprostřed dnešních hříšníků a na pravici Otce. Pokusme se o to.

Pondělí 8.1.

Mk 1,14-20

Ježíš jedná bez váhání. Jeho slova jsou jasná, bez „snad“ a „asi“. S touto plností je mám nechat dopadat do svého života. Na jeho „pojď“ se tedy mám dát hned do pohybu - teď v modlitbě!

úterý 9.1.

Mk 1,21-28

Ježíšova moc se neobrací proti člověku. Proto ji mohu bez obav nechat vstoupit do svého života, dokonce ji tam zvat. A bez „nečistého ducha“, bez toho, co Ježíš ze mne vyžene, se jistě obejdu.

středa 10.1.

Mk 1,29-39

Zlý duch, nemoc, horečka jsou Ježíšem vyhnáni. To je jistě velká pomoc, ale dál by byl člověk sám. Jenže Ježíšovo slovo zůstává. Jím se tedy naplňuji. Toto slovo má v sobě moc, která mne chce vést k Bohu i k službě bližnímu. A já s tím mám souhlasit.

čtvrtek 11.1.

Mk 1,40-45

Jakkoli to zní jednoduše, přece to není lehké. Čekat osvobození zla spíš od Ježíše, než od své vlastní snahy, to mnozí nedovedou a někdy ani nechtějí. A přece je Ježíš jediný plně mocný nad zlem. Ke komu tedy půjdu? Teď?

pátek 12.1.

Mk 2,1-12

Nejdřív zmizely hříchy, potom ochrnutí. Oba kroky jsou v Ježíšově moci. Co může této moci vzdorovat? Jen lidská svoboda, pokud Ježíše odmítá.

sobota 13.1.

Mk 2,13-17

Kdo je proti nemoci bezmocný, utíká před ní. Kdo je mocnější, postaví se jí. Ať jsem jakkoli ubohý a hříšný, Ježíš neutěče. Má moc - postaví se zlu - aby osvobodil.